

НАРЕДБА

за условията и реда за разработване и утвърждаване на планове за управление на защитени зони

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се уреждат условията и редът за разработване и утвърждаване на планове за управление на защитени зони по смисъла на чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

Чл. 2. (1) Планове за управление могат да се разработват за защитени зони, които са:

1. включени в списъка по чл. 10, ал. 4 от Закона за биологичното разнообразие; или
2. обявени със заповед на министъра на околната среда и водите по чл. 12, ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие.

(2) Планове за управление на защитени зони се разработват по преценка на Министъра на околната среда и водите, в зависимост от оценката на:

1. природозащитното състояние на видовете (без птици) и техните местообитания, предмет на опазване в зоните;
2. природозащитното състояние на природните местообитания, предмет на опазване в зоните;
3. състоянието на сигурност на видовете птици, предмет на опазване в зоните.

Чл. 3. (1) Предмет на плана за управление на защитена зона са:

1. типове природни местообитания, местообитания и популации на видове животни (без птици) и растения, включени в приложения № 1 и 2 към Закона за биологичното разнообразие, които са предмет на опазване, и тяхното природозащитно състояние;

2. местообитания на видове птици, включени в приложение № 2 към Закона за биологичното разнообразие, състоянието на сигурност на птиците, както и територии, в които по време на размножаване, линееене, зимуване или миграция се струпват значителни количества птици от видове извън посочените в приложение № 2 към Закона за биологичното разнообразие, които са предмет на опазване;

3. мерки за предотвратяване влошаването на условията в типовете природни местообитания и в местообитанията на видовете, и тяхното възстановяване при необходимост, както и за предотвратяване застрашаването и обезпокояването на видовете - предмет на опазване.

(2) Целите на плана за управление на защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна са:

1. опазване на типовете природни местообитания, местообитанията на видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние;

2. подобряване при необходимост на състоянието на типове природни местообитания и на местообитания на видове;

3. възстановяване при необходимост на типове природни местообитания, местообитания на видове и техните популации.

(3) Целите на плана за управление на защитена зона за опазване на дивите птици са:

1. опазване и поддържане на местообитанията за постигане на състояние на сигурност на птиците в зоната;
2. възстановяване при необходимост на местообитания на видове птици.

Чл. 4. (1) Мерките по чл. 3, ал. 1, т. 3 включват:

1. забрана или ограничаване на дейности, противоречащи на екологичните изисквания за опазване на конкретните местообитания и видове - предмет на опазване;
2. превантивни дейности за избягване на предсказуеми неблагоприятни въздействия;
3. поддържащи, направляващи и регулиращи дейности;
4. възстановяване на типове природни местообитания и местообитания на видове или на популации на растителни и животински видове - предмет на опазване;
5. осъществяване на научни изследвания, образователна дейност и мониторинг;
6. социално-икономически механизми, насърчаващи опазването на местообитанията и видовете - предмет на опазване.

(2) При определяне на мерките по ал. 1 при възможност се вземат предвид:

1. регионалните и местните особености, освен тези за опазване на биологичното разнообразие, както и икономическите, социалните и културните изисквания на обществото;
2. устойчивото ползване на възобновимите биологични ресурси.

(3) Планът за управление не може да предвижда мерки, водещи до влошаване на благоприятното природозащитно състояние на местообитанията и/или видовете (без птици) или да застрашава сигурността на птиците - предмет на опазване.

Чл. 5. За защитените зони могат да се разработват интегрирани планове за управление.

Чл. 6. (1) В случаите на пълно или частично териториално припокриване на защитена зона със защитена територия по смисъла на Закона за защитените територии планът за управление на защитената зона се съобразява и с целите и режимите на съответната защитена територия, определени съгласно Закона за защитените територии, заповедта за обявяването ѝ и План за управление, без да ги отменя или смекчава.

(2) В случаите на пълно или частично териториално припокриване на защитена зона с пояс I на санитарно-охранителни зони на водоземни съоръжения, определянето на забраните и ограниченията за извършване на дейности се съобразява със Закона за водите.

(3) В случаите по ал. 1 с плана за управление на защитена зона могат да се налагат допълнителни ограничителни режими в защитени територии, ако това е необходимо за опазването или възстановяването на дадени местообитания и/или видове - предмет на опазване в зоната.

(4) Разписаните мерки в плановете за управление на защитени зони запазват действието си и след изтичане на предвидения период на действие на плана но за не повече от 2 години.

Глава втора

РАЗРАБОТВАНЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА ПЛАНОВЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I

Разработване на планове за управление

Чл. 7. Разработването на планове за управление на защитени зони се възлага от министъра на околната среда и водите.

Чл. 8. Плановете за управление на защитени зони се разработват от:

1. държавни органи и техни поделения;
2. общини и сдружения на общини;

3. научни и академични институти;
4. неправителствени организации.

Чл. 9. Разработването на план за управление на защитена зона започва по искане на лицата по чл. 8 или по служебна инициатива на министъра на околната среда и водите.

Чл. 10. (1) При инициране на производство за разработване на план за управление на защитена зона по искане на орган или организация по чл. 8, министърът на околната среда и водите преценява необходимостта от разработването му въз основа на обстоятелствата по чл. 2, ал. 2, като открива производството или мотивирано отказва разработването на план за управление;

(2) За извършената преценка министърът на околната среда и водите уведомява писмено органът или организацията по ал. 1.

(3) При преценка да се разработи план за управление органът или организацията по ал. 1 внася в МОСВ задание за разработване на план за управление на защитена зона, заедно с график за изпълнение на дейностите;

(4) Заданието за разработване на план за управление на защитена зона следва да отговаря на минималните изисквания за структурата и съдържанието на план за управление на защитена зона, съгласно приложението към настоящата наредба.

(5) При установени пропуски и/или неточности в заданието по ал. 3 министърът на околната среда и водите го връща на вносителя, като определя срок за отстраняването им. Преработеното задание се внася повторно в МОСВ.

(6) В случай, че установените пропуски и/или неточности не бъдат отстранени и/или преработеното задание не бъде внесено в срока по ал. 5, министърът на околната среда и водите не възлага разработването на план за управление, за което уведомява вносителя.

(7) В едномесечен срок от внасянето на заданието по ал. 3 или от повторното му внасяне по ал. 5 министърът на околната среда и водите го утвърждава и възлага на вносителя разработването на план за управление на защитената зона и публикува на интернет страницата си съобщение за това.

(8) В 6-месечен срок от възлагането вносителят е длъжен да обезпечи финансово разработването на плана за управление на защитена зона, както и последващите дейности съгласно раздел II, като удостовери това обстоятелство пред МОСВ.

(9) В случай, че вносителят не е обезпечил финансово разработването на план за управление на защитената зона и/или последващите дейности съгласно раздел II или не е удостоверил това пред МОСВ в срока по ал. 8, министърът на околната среда и водите прекратява производството по ал. 7.

(10) Министърът на околната среда и водите може да прекрати производството по ал. 7 при неспазване на графика по ал. 3 или ако в тригодишен срок от датата на възлагането в МОСВ не е внесен за утвърждаване проект на план за управление.

Чл. 11 (1) При служебно инициране на производство за разработване на план за управление на защитена зона на интернет страницата на МОСВ се публикува информацията относно:

1. защитената зона, за която следва да се разработи план за управление;
2. срок за разработване на ПУ;
3. срок за внасяне на задания за разработване на ПУ.

(2) След изтичане на срока по ал. 1, т. 3, министърът на околната среда и водите разглежда постъпилите задания, заедно с график за изпълнение на дейностите, като при установени пропуски и/или неточности ги връща на вносителите, като определя срок за отстраняването им. Преработените задания се внасят повторно в МОСВ;

(3) Задания, които не са внесени в срока по ал. 2 и/или в които не са отстранени

установените пропуски и неточности не се разглеждат, за което се уведомяват вносителите.

(4) В едномесечен срок от внасянето на заданията по ал. 2 или от повторното им внасяне по ал. 3 министърът на околната среда и водите възлага с решение разработването на плана като утвърждава това задание, което в най-голяма степен отговаря на целите по чл. 3, ал. 2 и 3;

(5) Решението по ал. 4 се публикува на интернет страницата на МОСВ;

(6) Министърът на околната среда и водите може да прекрати производството по ал. 4, ако в тримесечен срок от датата на възлагането не е започнало осъществяването на дейностите по чл. 12, ал. 3 или при неспазване на графика по ал. 2 или при неспазване на срока по ал. 1, т. 2.

Раздел II

Участие на обществеността в разработването на плановете за управление

Чл. 12. (1) Планът за управление на защитена зона подлежи на обществено обсъждане.

(2) Когато защитената зона обхваща повече от една община, обществено обсъждане се провежда във всяка от общините, попадащи в границите на защитената зона.

(3) Органът или организацията по чл. 8, на който е възложено разработването на плана:

1. уведомява писмено общините, регионалните инспекции по околната среда и водите, басейновите дирекции за управление на водите и регионалните дирекции по горите, в чийто териториален обхват попада защитената зона, за стартирането на процеса по разработване на план за управление, които поставят съобщение за това на видно място в съответните институции и го публикуват на интернет страниците си.

2. организира провеждането на семинари, работни срещи и други форми на участие на обществеността и заинтересуваните страни в процеса на разработване на плана за управление. Резултатите от тях се протоколират и представляват част от документацията към плана за управление.

Чл. 13. (1) Обществените обсъждания се организират от органа или организацията по чл. 12, ал. 3 след становище на МОСВ за съответствие на проекта на плана за управление с утвърденото задание.

(2) Три месеца преди датата на срещата за общественото обсъждане органът или организацията по ал. 1:

1. обявява в един централен ежедневник и чрез местни средства за масово осведомяване датата, часа, мястото и предмета на срещата за обществено обсъждане, както и мястото или местата, където планът за управление е на разположение на обществеността и заинтересуваните страни;

2. изпраща за изразяване на становище в срок до датата, определена за срещата за общественото обсъждане, проекта на план на електронен носител до Министерството на земеделието и храните, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на икономиката, Министерството на енергетиката, Министерство на туризма, и други държавни ведомства, научни и академични институции, Изпълнителна агенция по околна среда и съответните регионални инспекции по околната среда и водите, басейнови дирекции за управление на водите, дирекции на национални паркове, областни и общински администрации;

3. поставя съобщения за обстоятелствата по т. 1 на видно място в съответните общини в чийто териториален обхват попада защитената зона,

4. изпраща предвидения за обсъждане проект на план за управление на електронен носител в МОСВ и в съответните регионални инспекции по околната среда и водите и басейнови дирекции за управление на водите за публикуване на интернет страниците им, ведно със съобщението за обстоятелствата по т. 1.

Чл. 14. (1) Органът или организацията по чл. 13, ал. 1:

1. представя на срещата за общественото обсъждане проекта на план за управление;
2. води протокол от срещата за обществено обсъждане;
3. изготвя справка за приетите и неприетите становища, възражения и предложения на органите по чл. 13, ал. 2, т. 2 и получените такива в хода на общественото обсъждане с мотивите за това.

(2) Писмени становища, възражения и предложения по проекта на план за управление на защитената зона могат да се представят и в 14-дневен срок след датата на срещата за обществено обсъждане, които се включват в справката по ал. 1, т. 3.

Раздел III

Утвърждаване и изменение на планове за управление

Чл. 15. (1) Органът или организацията по чл. 13, ал. 1 внася в МОСВ в едномесечен срок след датата на последната среща за обществено обсъждане проекта на плана за управление на защитената зона.

(2) Проектът на плана за управление по ал. 1 се внася в МОСВ на хартиен и електронен носител, към който се прилагат:

1. документи по чл. 13, ал. 2, т. 1 - 3 (обяви, писма, протоколи);
2. протоколи от срещите за обществено обсъждане по чл. 14, ал. 1, т. 2;
3. писмени становища, възражения и предложения по плана за управление на защитената зона;
4. справката от срещите за обществено обсъждане по чл. 14, ал. 1, т. 3;
5. доклади от проучвания и изследвания, извършени в процеса на разработване на плана;
6. протоколи от проведените инициативи по чл. 12, ал. 3, т. 2.
7. декларация за идентичност на данните в хартиеното тяло и електронния вариант.

(3) В едномесечен срок от внасянето на проекта на план по ал. 1, при липса на бележки по него, министърът на околната среда и водите го внася за разглеждане в Национален съвет по биологично разнообразие (НСБР) или мотивирано го връща на органа или организацията по чл. 13, ал. 1 и определя срок за отстраняване на:

1. пропуски от процедурен характер;
2. предвидени мерки и/или дейности в нарушение на изисквания, залегнали в действащи нормативни и административни актове.

(4) След процедурата по ал. 3 председателят на НСБР внася проекта на план за разглеждане на първото заседание на съвета.

(5) За участие в заседанието на НСБР се кани органът или организацията по чл. 13, ал. 1.

(6) На заседанието на НСБР проектът на план за управление се представя от органа или организацията по ал. 5 и въз основа на становищата и обсъжданията съветът приема решение, с което предлага на министъра на околната среда и водите:

1. да утвърди плана за управление;
2. да върне проекта на план за управление с конкретни указания и срок за неговото преработване.

(7) Преработеният вариант по ал. 6, т. 2 се внася за повторно разглеждане в НСБР.

(8) Планове за управление на защитени зони се утвърждават със заповед на министъра на околната среда и водите, която се обнародва в "Държавен вестник".

Чл. 16. (1) При неизпълнение на сроковете по чл. 15, ал. 1 и 3, и ал. 6, т. 2 или указанията по чл. 15, ал. 3 и ал. 6, т. 2 министърът на околната среда и водите прекратява производството;

(2) В случаите по ал. 1 министърът на околната среда и водите може да възложи доработването или разработването на план за управление за същата защитена зона на друг орган или организация по чл. 8, когато не са спазени срокът или указанията по ал. 1.

Чл. 17. (1) Утвърденият план се предоставя на електронен носител на органите, в чийто териториален обхват ще се реализира планът, както следва:

1. регионални инспекции по околната среда и водите;
2. басейнови дирекции за управление на водите;
3. дирекции на национални паркове;
4. дирекции на природни паркове;
5. областни управители;
6. общини;
7. регионални дирекции по горите.

(2) Утвърденият план за управление се публикува на интернет страницата на МОСВ в 14-дневен срок от обнародването на заповедта за утвърждаването му в "Държавен вестник".

Чл. 18. Планът за управление се изменя и/или допълва по реда на тази глава, когато са необходими изменения на включените в плана мерки и препоръки, произтичащи от:

1. констатирани съществени промени в характеристиките на местообитанията и/или видовете, предмет на опазване в защитената зона;
2. възникване на необходимост от допълване на плана с липсваща по време на разработването му информация за местообитанията и/или видовете, предмет на опазване в защитената зона.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. „Интегриран план за управление“ е план за управление на две или повече защитени зони, за които е изпълнено поне едно от следните условия:

- а) имат пълно или частично териториално припокриване;
- б) изпълняват свързваща роля като биокоридори за осигуряване на генетичния обмен между растителните или животински популации;
- в) съществува функционална свързаност между зоните по отношение на ползването им от видовете при миграция и зимуване.

2. „Състояние на сигурност на птиците“ е състояние, при което са постигнати условия, които не застрашават популациите на птиците в конкретно местообитание.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата се приема на основание чл. 28, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

§ 2. Изпълнението на наредбата се възлага на министъра на околната среда и водите.

Приложение към чл. 10, ал. 4

Минимални изисквания за структурата и съдържанието на план за управление на защитена зона

Заглавие на плана

1. Съдържание на плана
2. Резюме

Глава първа

ОПИСАНИЕ НА ЗОНАТА

1. Информация за защитената зона:

- 1.1 Наименование.
- 1.2 Местоположение и граници.
- 1.3 Цели на обявяване и предмет на опазване.
- 1.1 Правен статут, включително въведени режими.
- 1.2 Видове собственост.
- 1.3 Предназначение и начин на трайно ползване на поземлените имоти.

1.4 Реално състояние и ползване на поземлените имоти извън населените места и селищните образувания.

1.5 Стопанска дейност и антропогенни влияния (наличие на други планове и програми, касаещи ползването на територията и ресурсите в защитената зона; анализ на съществуващи и потенциални икономически фактори и интереси).

1.6 Административни органи, свързани с управлението на зоната.

2. Същата информация за частта от други защитени зони и/или защитени територии в случай на териториално припокриване.

Глава втора

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЗОНАТА

1. Анализ на:

1.1. Абиотични компоненти на околната среда от значение за или влияещи върху предмета на опазване.

1.2. Факторите на околната среда от значение за или влияещи върху предмета на опазване.

2. Информация за разпространението на:

2.1. Типовете природни местообитания, включени в приложение № 1 към Закона за биологичното разнообразие - площ; вид собственост, предназначение, начин на трайно ползване и реално състояние и ползване на поземлените имоти и др.

2.2. Местообитанията на видовете от приложение № 2 към Закона за биологичното разнообразие - площ; вид собственост, предназначение, начин на трайно ползване и реално състояние и ползване на поземлените имоти и др.

2.3. Разпространение, численост и други популационни характеристики на видовете.

3. Резултати от проведено теренно проучване и картиране на:

3.1. Типовете природни местообитания.

3.2. Местообитания на видове.

4. Анализ на:

4.1. Дейности, оказващи влияние върху предмета на опазване.

4.2. Въведени с нормативни и административни актове препоръки, забрани и режими относно начина на стопанисване и ползване на земеделски земи, горски територии или водни площи, относими към предмета на опазване.

4.3. Съществуващи компенсаторни механизми.

4.4. Включената в стандартните формуляри информацията за зоната.

4.5. Друга информация, ако има връзка с предмета на опазване.

Глава трета

ОЦЕНКИ И ЗАПЛАХИ

1. Оценки на природозащитното състояние на местообитанията - предмет на опазване.

2. Оценка на природозащитното състояние на популациите на видовете (без птици) и/или състоянието на сигурност на птиците - предмет на опазване.

3. Определяне на заплахите, съобразно класификацията на Европейската комисия, влияещи неблагоприятно върху състоянието на местообитанията и/или видовете - предмет на опазване.

4. Приоритизиране на заплахите.

Глава четвърта

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Информация и мотиви за определяне на типовете природни местообитания, видовете и техните местообитания, за които е необходимо да се изпълняват мерки за срока на действие на плана за управление.

Глава пета

МЕРКИ И ПРЕПОРЪКИ

1. Мерки по чл. 4, ал. 1:

1.1. Общи мерки за управление на предмета на опазване в зоната.

1.2. Специфични мерки за управление на ключовите типове природни местообитания, видовете и техните местообитания.

1.3. Зониране на територията в случай на необходимост.

2. Препоръки за:

2.1. Прилагане на мерките.

2.2. Приоритизиране на дейностите по прилагане на мерките.

2.3. Актуализиране на стандартния формуляр на зоната при констатирани грешки и пропуски в резултат от теренните проучвания и анализите.

2.4. Начина на стопанисване и ползване на земеделски земи, горски територии или водни площи, вкл. компенсаторни мерки.

2.5. Други специфични препоръки за разглежданата зона.

Глава шеста

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

1. Прогнозни суми за администриране, реализиране и мониторинг на предвидените в плана дейности.

2. Възможни източници на финансиране.

Глава седма

МОНИТОРИНГ

1. Индикатори за отчитане на резултатите от прилагането на плана;

2. Предмет, период и начини (методика) за мониториране;

Приложения

1. Картен материал в цифров вид и на хартиен носител, пространствени данни в цифров вид (ГИС), съдържащи информация за защитената зона, както и за всички реализирани проучвания и анализи в рамките ѝ.
2. Списъци, таблици и графики.
3. Речник.
4. Други приложения.
5. Източници на информация.

Други изисквания

1. Пространствените геобаза данни или *.shp (shape file) с метаданни се предоставят в проекционна координатна система WGS84 UTM зона 35N и/или в официалната за страната, при спазване на следната структура:

- геобаза/пакет от използваните изходни данни;
- геобаза/пакет от данни от крайни продукти, получени от извършените анализи и обобщения;
- картен материал в „картен проектен файл“ и pdf формат.

2. При разработване на плановете за управление се използват методиките за картиране на видове и местообитания, методиките за определяне на природозащитното състояние и прилаганите в Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие методики за мониторинг на видовете и местообитанията, освен за видове и местообитания, за които няма разработени такива.

3. Отделните части на плана за управление се илюстрират с картен материал в мащаб, позволяващ разчитане на детайлите, представени в съответната карта.